

Evaluating and comparing the impact of "sanctions" and "mismanagement" on the implementation process of the National Petroleum Company's facilities

Mehdi Ahmadi *

M.Sc. in Engineering & Construction Management,
Department of Civil Engineering, Islamic Azad University
(Ahvaz Branch), Ahvaz, Iran

Sayed Fathollah Sajedi

Associate Professor, Department of Civil Engineering, Islamic
Azad University (Ahvaz Branch), Ahvaz, Iran

*Corresponding author's email address:

parsa_gh28@yahoo.com

ارزیابی و مقایسه تأثیر "تحریم" و "سوء مدیریت" بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب

مهدی احمدی *

کارشناسی ارشد مهندسی و مدیریت ساخت، گروه مهندسی عمران، دانشگاه
آزاد اسلامی (واحد اهواز)، اهواز، ایران

سیدفتح‌اله ساجدی

دانشیار، گروه مهندسی عمران، دانشگاه آزاد اسلامی (واحد اهواز)، اهواز، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۱۰/۰۹، تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۲/۱۱

Abstract

The purpose of the present study was to evaluate and compare the impact of "sanctions" and "mismanagement" on the implementation process of the National Petroleum Zones Company's facilities. The present study was applied in terms of deductive-inductive method and in terms of purpose. The statistical population includes all managers, deputies and experts of the National Iranian Oil Company (NIOC), including 200 people. The sample size was 131 using Cochran formula. The research instrument was a researcher-made questionnaire. AHP technique was used in this study. Also by paired comparisons and AHP method using Expert Choice software. For this purpose, using the hierarchical approach, the hierarchical tree was first formed using this method, then the alternatives were evaluated according to the criteria and then the factors based on the objective function were investigated and then using The hierarchical approach was first to form a hierarchy tree, and then to examine the options examined to evaluate and compare the impact of sanctions and mismanagement on the implementation process of the National South Oil Company's facility design projects, and to manage managers' knowledge, human resources management, and trans-organizational factors, respectively. , Ethical Behavior of Managers, Science and Ph Innovation, finance and banking, economics, logistics and commodities had a major impact on the implementation process of the National South Oil Company's facilities. Further mismanagement of the sanctions also affects the process of implementation of the National Petroleum Company's facilities.

Keywords

Sanctions, Mismanagement, Implementation Process, Facility Plans, National South Oil Company

چکیده

هدف از پژوهش حاضر ارزیابی و مقایسه تأثیر "تحریم" و "سوء مدیریت" بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب بود. پژوهش حاضر از نظر روش قیاسی-استقرائی و از نظر هدف کاربردی بود. جامعه آماری شامل کلیه مدیران، معاونین و کارشناسان شرکت ملی نفت می باشد که شامل ۲۰۰ نفر انتخاب شد؛ و حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۱۳۱ نفر تعیین شد. ابزار گردآوری در این پژوهش پرسشنامه محقق ساخته بود. در این پژوهش از تکنیک AHP استفاده شد. همچنین از طریق مقایسات زوجی و روش AHP و با استفاده از نرم‌افزار Expert Choice استفاده شد. بدین منظور با بهره گیری از رویکرد سلسله‌مراتبی، ابتدا با استفاده از این روش درخت سلسله‌مراتب تشکیل گردید، سپس به بررسی گزینه‌های مورد بررسی با توجه به معیارهای پرداخته شد و پس از آن به بررسی عوامل بر مبنای تابع هدف پرداخته شد سپس با بهره گیری از رویکرد سلسله‌مراتبی، ابتدا درخت سلسله‌مراتب تشکیل و سپس به بررسی گزینه‌های مورد بررسی با توجه به ارزیابی و مقایسه تأثیر تحریم و سوء مدیریت بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب پرداخته شد و به ترتیب دانش مدیران، مدیریت منابع انسانی، عوامل فرا سازمانی، رفتار اخلاقی مدیران، علم و فن‌آوری، مالی و بانکی، اقتصاد و تدارکات و کالا تأثیر بسزایی بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب داشت. همچنین سوء مدیریت بیشتر از تحریم بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب تأثیر دارد.

کلمات کلیدی

تحریم، سوء مدیریت، روند اجرای، طرح‌های تأسیسات، شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب

۱- مقدمه

سابقه نخستین تحریم‌های آمریکا علیه ایران، به سال ۱۹۸۷ باز می‌گردد. از جمله دکتربین‌هایی که علیه ایران در ایالات‌متحده آمریکا به تصویب رسیده و به اجرا درآمده است، دکتربین «استراتژی مهار» ریگان است که یکی از مهم‌ترین ارکان آن، محدود کردن کشور هدف در بعد اقتصادی و کاهش قدرت مالی آن کشور است. پس از اعمال

اولین تحریم‌ها علیه ایران، در دولت‌های بعدی که در ایالات‌متحده آمریکا بر سرکار آمدند، این تحریم‌ها علیه ایران ادامه یافت [۱]. از سال ۲۰۰۶ میلادی، شورای امنیت سازمان ملل متحد در ارتباط با برنامه هسته‌ای ایران، چهار قطعنامه را علیه کشورمان صادر نمود. از جمله تحریم‌های سازمان ملل متحد علیه ایران، مسدود کردن دارایی‌های شرکت‌ها و افرادی است که ادعا شده است در برنامه

5 (2), 2020

دوره ۵، شماره ۲

تابستان ۱۳۹۹

فصلنامه پژوهشی

حساس هسته‌ای و یا تولید موشک‌های بالستیک فعالیت داشته‌اند یا از این برنامه حمایت می‌کنند. در ادامه سناریوی تحریم‌ها، اکنون نوبت به شرکت‌ها رسیده که با شرایط جدید مواجه شوند [۲].

تحریم عمل دسته‌جمعی و کیفری است که متضمن اقدامات لازم دیپلماتیک، اقتصادی یا نظامی در برابر کشوری می‌باشد که برخلاف مصوبات منشور ملل متحد رفتار کرده است. درباره علل اعمال تحریم علیه جمهوری اسلامی ایران تفسیرهای متفاوتی ارائه شده است، اما نگاه اجمالی به بیانات و دیدگاه‌های رسمی افرادی که در شکل‌گیری تحریم‌ها تأثیر داشته‌اند، بیانگر آن است که آمریکا دلیل تحریم ایران را رفتار این کشور ذکر می‌کند. از دیدگاه آنان، ایران کشوری تروریست بوده و در پی دستیابی به سلاح هسته‌ای است، رفتار تعرضی دارد و با صلح خاورمیانه مخالف است و در کل با شیوه‌ها و قوانین بین‌المللی همراهی نمی‌کند [۳]. امروزه عملکرد کشورهای جهان و بررسی سابقه تحریم‌ها نشان می‌دهد که تحریم‌های اقتصادی، ابزار سیاسی مهم و معمولاً تأثیرگذاری در دست کشورهای قدرتمند جهان بوده و آمریکا نیز همواره یکی از مجریان و طرفداران تحریم‌های اقتصادی و سیاسی برای دستیابی به اهداف مورد نظر در سیاست خارجی خود بوده است. در دستورالعمل ریاست جمهوری آمریکا به شماره ۱۲۹۵۷ مورخ هجدهم مارس ۱۹۹۵ علت تحریم ایران عبارت است از تهدید فوق‌العاده‌ای که از جانب ایران متوجه امنیت ملی، سیاست خارجی و اقتصاد ایالات متحده آمریکا گردیده است. بسیاری معتقدند که عدم همراهی اروپا در طول سال‌های گذشته، مانع تأثیرگذاری بیشتر تحریم‌های آمریکا بوده، اما کنگره آمریکا اینک امیدوار است که با همراهی اتحادیه اروپا و شدت بخشیدن و هدفمندتر کردن تحریم‌ها، بتواند ایران را به تجدیدنظر در ادامه برنامه غنی‌سازی اورانیوم وادار کند [۴]. تحریم اقتصادی اقدام برنامه‌ریزی شده یک یا چند دولت از طریق محدود کردن مناسبات اقتصادی برای اعمال فشار بر کشور هدف با مقاصد مختلف سیاسی است. افزایش قیمت کالاهای وارداتی با تأکید بر ماشین‌آلات و تجهیزات سرمایه‌ای، ناشی از افزایش ناگهانی نرخ ارز، طولانی‌تر شدن فرایند واردات به دلیل مشکلات موجود برای نقل و انتقال ارز بین‌بانکی، تخصیص ارز مبادله‌ای و بالاخره کاهش سرمایه‌گذاری در تولیدات صنعتی به دلیل بروز شرایط عدم اطمینان و امنیت برای سرمایه‌گذاران از مهم‌ترین آثار تحریم‌های اقتصادی محسوب می‌شوند [۵]. به این ترتیب تحریم‌های اقتصادی از یک سو سبب کاهش منابع عرضه عوامل تولید در کشور شده و از سوی دیگر منجر به کاهش سهم اقتصادی کشور در بازارهای جهانی می‌شوند که تجلی این دو اثر در کاهش رشد اقتصادی کشور به ویژه در بخش صنعت و معدن به عنوان بزرگ‌ترین بخش اقتصادی کشور به خوبی نمایان خواهد شد. امروزه در دنیا هیچ کشوری فقط به منابع داخلی خود به عنوان عوامل تولید تکیه نمی‌کند، بلکه حساب ویژه‌ای روی منابع بین‌المللی به منظور افزایش قدرت تولید باز کرده و سعی می‌کند تا چند برابر منابع داخلی خود از منابع خارجی استفاده کند. در این صورت اولین اثر کلان تحریم کاهش منابع بین‌المللی و غیرداخلی است یعنی عوامل تولید خارج از مرزها وارد اقتصاد داخلی یک کشور نمی‌شود، در نتیجه اقتصاد نمی‌تواند با اتکای محض به منابع داخلی در مسیر شتابان رشد و توسعه قرار گیرد [۶]. سوء مدیریت یکی از

عوامل اصلی پایین بودن بهره‌وری در سازمان‌ها و انجام پروژه‌ها است. عدم آشنایی مدیران با روش‌ها و فنون برنامه‌ریزی، سازماندهی، مدیریت منابع انسانی، پاداش و تنبیه و روش‌های انگیزشی و همچنین انتخاب نامناسب مدیران در سطوح مختلف، جابجایی مکرر آن‌ها و عدم برنامه‌ریزی دوره‌های آموزشی، موجب سوء مدیریت و در نهایت، کاهش بهره‌وری را به دنبال دارد [۷].

سوء مدیریت عملی نا آگاهانه است که مدیر بر اساس مجموعه عواملی چون کمی دانش، نگاه غیر تخصصی، عدم استفاده مناسب و به موقع از منابع اصلی سازمان، ریسک ناپذیری یا ریسک‌پذیری خارج از قاعده، استفاده از فن‌آوری‌های نامناسب، نداشتن راهبرد، طرح‌ریزی راهبردهای غلط، عدم شناخت فرصت‌های بالقوه و بالفعل داخلی و خارجی، کم اهمیت جلوه دادن تهدیدهای بالقوه و بالفعل داخلی و خارجی، کارگزینی و به کارگیری اشتباه، جایگزینی روابط بر ضوابط، دخالت در فرآیند گردش کارها به جای نظارت، غرق شدن در امور جزئی، خروجی‌ها و ... اتفاق می‌افتد [۸]. در این پژوهش سعی بر آن است که به ارزیابی و تأثیر منفی تحریم به خصوص در حوزه نفت و گاز به عنوان دو منبع اصلی تأمین ارز در کشور پرداخته شود. این آثار به دو صورت مستقیم و غیرمستقیم نمایان می‌شود که اثر منفی آن در قالب فساد و رانت جویی سبب کاهش رشد اقتصادی و در نتیجه کاهش درآمدهای نفت و گاز در ایران می‌گردد. با توجه به مطالب ذکر شده هدف از پژوهش حاضر ارزیابی و مقایسه تأثیر تحریم و سوء مدیریت بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب می‌باشد.

۲- روش پژوهش

روش پژوهش از نظر هدف کاربردی است. از نظر ماهیت و نحوه جمع‌آوری اطلاعات کیفی و کمی خواهد بود. به منظور تهیه مقیاسی برای تدوین شاخص‌های تحریم و سوء مدیریت از روش تکنیک دلفی استفاده خواهد شد. ابتدا محقق با استفاده از ادبیات و پیشینه پژوهش تحریم‌ها بر اقتصاد ایران کشف خواهد نمود و بر همین اساس سؤالات باز پاسخ مصاحبه را طراحی می‌کند؛ زیرا طراحی سؤالات منوط به آگاهی در زمینه شاخص‌ها خواهد بود. در مرحله بعد با مدیران و معاونین و مسئولان شرکت ملی نفت مصاحبه نیمه ساختمند با استفاده از سؤالات طراحی شده مرحله قبل انجام خواهد شد. سپس پژوهشگر محتوای پاسخ‌ها را تحلیل می‌کند و شاخص‌ها را دسته‌بندی می‌کند. سپس پرسشنامه طی چند مرحله تا رسیدن به توافق در اختیار گروه متخصصان و مسئولان شرکت ملی نفت قرار خواهد گرفت. در این پژوهش جامعه آماری شامل کلیه مدیران، معاونین و کارشناسان شرکت ملی نفت می‌باشد که شامل ۲۰۰ نفر انتخاب شد حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۱۳۱ تعیین شد. در این پژوهش از طریق مقایسه‌های زوجی و روش تحلیل سلسله مراتبی و با استفاده از نرم‌افزار اکسپرت چویس^۱ و اس پی اس اس^۲ نسخه ۲۴ استفاده شد.

۳- تجزیه و تحلیل داده‌ها

۳-۱- آمار توصیفی

5 (2) , 2020

دوره ۵، شماره ۲

تابستان ۱۳۹۹

فصلنامه پژوهشی

مهندسی مدیریت ساخت

ارزیابی و مقایسه تأثیر "تحریم" و "سوء مدیریت" بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب

۳-۱-۱- جنسیت پاسخگویان

یافته‌های جدول ۱ نشان می‌دهد؛ تعداد ۱۱۵ نفر مرد (۸۷/۷۸ درصد) و تعداد ۱۶ نفر زن (۱۲/۲۲ درصد) را تشکیل می‌دهند.

جدول ۱ توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب جنسیت		
گروه	فراوانی	درصد
مرد	۱۱۵	۸۷/۷۸
زن	۱۶	۱۲/۲۲
کل	۱۳۱	۱۰۰

۳-۱-۲- تحصیلات پاسخگویان

یافته‌های جدول ۲ نشان می‌دهد؛ تعداد ۱۱ نفر (۸/۳۹ درصد) دیپلم و فوق دیپلم؛ تعداد ۵۵ نفر (۴۱/۹۹ درصد) کارشناسی و تعداد ۶۵ نفر (۴۹/۶۲ درصد) کارشناسی ارشد و بالاتر می‌باشند.

جدول ۲ توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سطح تحصیلات		
گروه	فراوانی	درصد
دیپلم و فوق دیپلم	۱۱	۸/۳۹
کارشناسی	۵۵	۴۱/۹۹
کارشناسی ارشد و بالاتر	۶۵	۴۹/۶۲
کل	۱۳۱	۱۰۰

۳-۱-۳- سابقه خدمت پاسخگویان

یافته‌های جدول ۳ نشان می‌دهد؛ تعداد ۲۳ نفر (۱۷/۵۶ درصد) بین ۵ تا ۱۰ سال، تعداد ۴۳ نفر (۳۲/۸۲ درصد) بین ۱۱ تا ۱۵ سال، تعداد ۳۰ نفر (۲۲/۹۰ درصد) بین ۱۶ تا ۲۰ سال و تعداد ۳۵ نفر (۲۶/۷۲ درصد) از ۲۰ سال بیشتر سابقه خدمت دارند.

جدول ۳ توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سابقه خدمت		
گروه	فراوانی	درصد
کمتر از ۵ سال	-	-
۵ تا ۱۰ سال	۲۳	۱۷/۵۶
۱۱ تا ۱۵ سال	۴۳	۳۲/۸۲
۱۶ تا ۲۰ سال	۳۰	۲۲/۹۰
از ۲۰ سال بیشتر	۳۵	۲۶/۷۲
کل	۱۳۱	۱۰۰

۳-۱-۴- سن پاسخگویان

یافته‌های جدول ۴ نشان می‌دهد؛ تعداد ۱ نفر (۰/۷۶ درصد) زیر ۳۰ سال؛ تعداد ۷۲ نفر (۵۴/۹۶ درصد) بین ۳۰ تا ۴۰ سال، تعداد ۴۴ نفر (۳۳/۵۹ درصد) بین ۴۰ تا ۵۰ سال و تعداد ۱۴ نفر (۱۰/۶۹ درصد) بیش از ۵۰ سال سن دارند.

جدول ۴ توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سن		
گروه	فراوانی	درصد
زیر ۳۰ سال	۱	۰/۷۶
بین ۳۰ تا ۴۰ سال	۷۲	۵۴/۹۶
بین ۴۰ تا ۵۰ سال	۴۴	۳۳/۵۹
بیشتر از ۵۰ سال	۱۴	۱۰/۶۹
کل	۱۳۱	۱۰۰

۳-۱-۵- سمت سازمانی پاسخگویان

یافته‌های جدول ۵ نشان می‌دهد؛ تعداد ۵ نفر (۳/۸۲ درصد) مدیر؛ تعداد ۲۰ نفر (۱۵/۲۷ درصد) رئیس، تعداد ۱۰۶ نفر (۸۰/۹۱ درصد) کارشناس بودند.

جدول ۵ توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سمت سازمانی		
گروه	فراوانی	درصد
مدیر	۵	۳/۸۲
رئیس	۲۰	۱۵/۲۷
کارشناس	۱۰۶	۸۰/۹۱
کل	۱۳۱	۱۰۰

۳-۲- روایی و پایایی پرسشنامه

۳-۲-۱- روایی پرسشنامه

برای تعیین روایی پرسشنامه از روایی صوری- محتوا استفاده می‌گردد که معمولاً این روش برای بررسی اجزاء تشکیل‌دهنده یک ابزار اندازه‌گیری به کار برده می‌شود. به این منظور پرسشنامه محقق ساخته تهیه شده و در اختیار استاد راهنما و سایر کارشناسان ذی‌ربط قرار گرفته و پس از لحاظ کردن نظرهای اصلاحی، اصلاح و سپس توزیع شد.

۳-۲-۲- پایایی پرسشنامه

پایایی عبارت است از توانایی ابزار در حفظ پایداری خود و تغییرپذیری اندک آن در طول زمان علی‌رغم شرایط غیرقابل کنترل آزمون و وضعیت خود پاسخگویان که این توانایی گویای برازش ابزار است چرا که هر زمان اندازه‌گیری صورت گیرد نتایج پایدار به دست می‌آید. برای محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ابتدا باید واریانس نمره‌های هر زیر مجموعه سؤال‌های پرسشنامه و واریانس کل را محاسبه کرد. سپس با استفاده از فرمول زیر مقدار ضریب آلفا را محاسبه کرد که در آن:

$$r_{\alpha} = \frac{J}{J-1} \left[1 - \frac{\sum S_j^2}{S^2} \right] \sum S_j^2 \quad (1)$$

تعداد سؤالات آزمون = J

مجموع واریانس سؤالات آزمون:

S^2 واریانس کل نمرات

در پژوهش حاضر از روش آلفای کرونباخ استفاده شد. دامنه ضریب آلفای کرونباخ بین صفر تا یک است و هرچه ضریب بیشتر باشد، اعتبار مقیاس بیشتر است. طبق قاعده آلفا، دست کم باید ۰/۷۰ باشد تا بتوان مقیاس را دارای اعتبار دانست. این ضریب به‌وسیله نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ و بر اساس داده‌های حاصل از پالایش اطلاعات جمع‌آوری شده پرسشنامه‌ها محاسبه شد.

ضریب پایایی عامل تدارکات و کالا

بر اساس نتایج حاصل از پالایش اطلاعات پرسشنامه به‌وسیله نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ میزان این ضریب برای ۴ سؤال مربوط به تدارکات

و کالا برابر با ۰,۸۳۶ است که مقداری بیش از ۰,۷ است که نشان‌دهنده پایایی مناسب است.

جدول ۶ ضریب آلفای کرونباخ سؤالات مربوط به عامل تدارکات و کالا	
تعداد سؤالات	۴
ضریب آلفای کرونباخ سؤالات مربوط به تدارکات و کالا	۰,۸۳۶

ضریب پایایی عامل اقتصاد

بر اساس نتایج حاصل از پالایش اطلاعات پرسشنامه به‌وسیله نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ میزان این ضریب برای ۴ سؤال مربوط به عامل اقتصاد برابر با ۰,۸۶۱ است که مقداری بیش از ۰,۷ است که نشان‌دهنده پایایی مناسب است.

جدول ۷ ضریب آلفای کرونباخ سؤالات مربوط به عامل اقتصاد	
تعداد سؤالات	۴
ضریب آلفای کرونباخ سؤالات مربوط به عامل اقتصاد	۰,۸۶۱

ضریب پایایی عامل مالی و بانکی

بر اساس نتایج حاصل از پالایش اطلاعات پرسشنامه به‌وسیله نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ میزان این ضریب برای ۴ سؤال مربوط به عامل مالی و بانکی برابر با ۰,۸۱۹ است که مقداری بیش از ۰,۷ و نزدیک به یک است که نشان‌دهنده پایایی مناسب است.

جدول ۸ ضریب آلفای کرونباخ سؤالات مربوط به عامل مالی و بانکی	
تعداد سؤالات	۴
ضریب آلفای کرونباخ سؤالات مربوط به عامل مالی و بانکی	۰,۸۱۹

ضریب پایایی عامل علم و فن‌آوری

بر اساس نتایج حاصل از پالایش اطلاعات پرسشنامه به‌وسیله نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ میزان این ضریب برای ۴ سؤال مربوط به عامل علم و فناوری برابر با ۰,۸۰۷ است که مقداری بیش از ۰,۷ و نزدیک به یک است که نشان‌دهنده پایایی مناسب است.

جدول ۹ ضریب آلفای کرونباخ سؤالات مربوط به عامل علم و فن‌آوری	
تعداد سؤالات	۴
ضریب آلفای کرونباخ سؤالات مربوط به عامل علم و فن‌آوری	۰,۸۰۷

ضریب پایایی عامل مدیریت منابع انسانی

بر اساس نتایج حاصل از پالایش اطلاعات پرسشنامه به‌وسیله نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ میزان این ضریب برای ۴ سؤال مربوط به عامل مدیریت منابع انسانی برابر با ۰,۸۲۴ است که مقداری بیش از ۰,۷ و نزدیک به یک است که نشان‌دهنده پایایی مناسب است.

جدول ۱۰ ضریب آلفای کرونباخ سؤالات مربوط به عامل مدیریت منابع انسانی	
تعداد سؤالات	۴
ضریب آلفای کرونباخ سؤالات مربوط به عامل مدیریت منابع انسانی	۰,۸۲۴

ضریب پایایی عوامل فراسازمانی

بر اساس نتایج حاصل از پالایش اطلاعات پرسشنامه به‌وسیله نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ میزان این ضریب برای ۴ سؤال مربوط به عوامل فرا

سازمانی برابر با ۰,۸۴۵ است که مقداری بیش از ۰,۷ و نزدیک به یک است که نشان‌دهنده پایایی مناسب است.

جدول ۱۱ ضریب آلفای کرونباخ سؤالات مربوط به عوامل فرا سازمانی	
تعداد سؤالات	۴
ضریب آلفای کرونباخ سؤالات مربوط به عوامل فراسازمانی	۰,۸۴۵

تعداد سؤالات	۴
ضریب آلفای کرونباخ سؤالات مربوط به عوامل فراسازمانی	۰,۸۴۵

ضریب پایایی عامل رفتار اخلاقی مدیران

بر اساس نتایج حاصل از پالایش اطلاعات پرسشنامه به‌وسیله نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ میزان این ضریب برای ۴ سؤال مربوط به عامل مالی و بانکی برابر با ۰,۸۴۷ است که مقداری بیش از ۰,۷ و نزدیک به یک است که نشان‌دهنده پایایی مناسب است.

جدول ۱۲ ضریب آلفای کرونباخ سؤالات مربوط به عامل رفتار اخلاقی مدیران	
تعداد سؤالات	۴
ضریب آلفای کرونباخ سؤالات مربوط به عامل رفتار اخلاقی مدیران	۰,۸۴۷

ضریب پایایی عامل دانش مدیران

بر اساس نتایج حاصل از پالایش اطلاعات پرسشنامه به‌وسیله نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ میزان این ضریب برای ۴ سؤال مربوط به عامل دانش مدیران برابر با ۰,۸۱۷ است که مقداری بیش از ۰,۷ و نزدیک به یک است که نشان‌دهنده پایایی مناسب است.

جدول ۱۳ ضریب آلفای کرونباخ سؤالات مربوط به عامل دانش مدیران	
تعداد سؤالات	۴
ضریب آلفای کرونباخ سؤالات مربوط به عامل دانش مدیران	۰,۸۱۷

ضریب پایایی کل سؤالات

جدول (۱۴) مقدار ضریب آلفای کرونباخ مربوط به به‌وسیله نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ و بر اساس داده‌های حاصل از پالایش اطلاعات جمع‌آوری شده پرسشنامه‌ها محاسبه شده است؛ که مقدار آن برابر با ۰,۸۳۷ است. طبق توضیحات فوق مقدار آن که بیش از ۰,۷ است پایایی خوبی را برای این سؤالات نشان می‌دهد. جدول ۱۵ ضریب آلفای کرونباخ سؤالات متناظر را نشان می‌دهد.

جدول ۱۴ ضریب آلفای کرونباخ کل سؤالات	
تعداد سؤالات	۳۲
ضریب آلفای کرونباخ کل سؤالات	۰,۸۳۷

۳-۳- مراحل انجام گرفته با استفاده از تحلیل

سلسله‌مراتبی AHP

۳-۳-۱- شناسایی معیارهای مؤثر و ساخت سلسله‌مراتبی در تعیین سلسله‌مراتب یک مسئله هیچ محدودیتی برای تعداد سطوح وجود ندارد. اجزاء هر سطحی باید نسبت به سطح بالاتر با هم قابل مقایسه باشند. در گام نخست با درک کامل مفاهیم و شناسایی ابعاد

5 (2) , 2020

دوره ۵، شماره ۲

تابستان ۱۳۹۹

فصلنامه پژوهشی

و مؤلفه‌های مسأله تحقیق، هدف کلی مسأله، با نظر اساتید و نیز مدیران و کارشناسان سطوح مختلف طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب می‌باشد. با توجه به ادبیات موضوع و بررسی وضعیت شرکت، عوامل مرتبط و درگیر به مسأله مشخص شده‌اند.

جدول ۱۵ ضریب آلفای کرونباخ سؤالات متناظر

مؤلفه	تعداد گویه	آلفای کرونباخ	وضعیت پایایی
عامل تدارکات و کالا	۴	۰,۸۳۶	مناسب
عامل اقتصاد	۴	۰,۸۶۱	مناسب
عامل مالی و بانکی	۴	۰,۸۱۹	مناسب
علم و فن آوری	۴	۰,۸۰۷	مناسب
مدیریت منابع انسانی	۴	۰,۸۲۴	مناسب
عامل فرا سازمانی	۴	۰,۸۴۵	مناسب
رفتار اخلاقی مدیران	۴	۰,۸۴۷	مناسب
دانش مدیران	۴	۰,۸۱۷	مناسب
کل	۳۲	۰,۸۳۷	مناسب

به عبارتی معیارها و شاخص‌های مهم در ارزیابی و مقایسه تأثیر "تحریم" و "سوء مدیریت" بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت

ملی مناطق نفت خیز جنوب مشخص شده. حاصل این مرحله با استفاده از پرسشنامه با طیف لیکرت میزان اهمیت هر یک از معیارها مورد ارزیابی قرار گرفته است که در نهایت معیارهای با اهمیت شناسایی شدند و پیامدها و گزینه‌های مختلف مشخص شدند. برای طراحی پرسشنامه از پرسشنامه استاندارد استفاده شده است در نتیجه پرسشنامه‌ای با ۳۲ سؤال ایجاد گردید که شامل ارزیابی و مقایسه تأثیر "تحریم" و "سوء مدیریت" بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب می‌باشند که از بین این ۸ معیار، معیارهای برتر با استفاده از تجزیه و تحلیل آماری انتخاب شدند. در این تحقیق به منظور اندازه‌گیری و سنجش پاسخ‌های ارائه شده از طرف پاسخ‌دهندگان از مقیاس امتیازی لیکرت به ترتیب اهمیت، نمره ۵ (تأثیر خیلی زیاد) تا ۱ (بدون تأثیر) استفاده گردید.

جدول ۱۶ طیف لیکرت

تأثیر خیلی زیاد	تأثیر زیاد	تأثیر کم	تأثیر خیلی کم	بدون تأثیر
۵	۴	۳	۲	۱

جدول ۱۷ میانگین شاخص‌های موجود

متغیرها	معیارها	ردیف	شاخص‌های موجود	میانگین شاخص‌ها
تدارکات و کالا	تدارکات و کالا	۱	عدم پایداری تامین کنندگان داخلی و خارجی کالا و تعهدات قراردادی	۴/۰۸
		۲	تامین کالا و تجهیزات بی کیفیت شرکت های نامعتبر و دسته چندم	۴/۷۹
		۳	خارج شدن پروژه ها از توجیه اقتصادی به دلیل افزایش زمان و هزینه تامین کالاها و تجهیزات	۴/۴۱
		۴	عدم پاسخگویی تامین کنندگان خارجی کالا به استعلام های خرید و مرادفات فنی	۴/۳۶
اقتصاد	اقتصاد	۵	عدم ثبات نرخ ارز	۵/۶۳
		۶	تورم و رکود و افزایش قیمت ها	۵/۳۴
		۷	محدودیت در بخش صادرات و واردات	۴/۲۱
		۸	محدودیت روابط تجاری و بازرگانی در سطح بین المللی	۴/۰۱
مالی و بانکی	مالی و بانکی	۹	عدم امکان گشایش اعتبار اسنادی (LC)	۴/۰۷
		۱۰	عدم همکاری بانک های بین المللی با سیستم بانکی کشور	۴/۳۶
		۱۱	کاهش منابع ارزی و عدم تامین نقدینگی به موقع	۴/۰۱
		۱۲	عدم سرمایه گذاری مالی شرکت های خارجی در اجرای طرح ها و پروژه ها	۴/۰۶
علم و فناوری	علم و فناوری	۱۳	محدودیت تبادل تکنولوژی با کشورهای پیشرفته و عدم توسعه دانش صنعت نفت و گاز	۴/۱۰
		۱۴	ایجاد محدودیت در اعزام کارشناسان به خارج از کشور	۴/۱۷
		۱۵	کاهش سطح کیفی و کمی انجام طرح ها و پروژه ها ناشی از عدم بروز رسانی استانداردها	۴/۶۳
		۱۶	افزایش زمان و هزینه در جهت دستیابی به علم و فن آوری های جدید و پیشرفته	۴/۱۱
منابع انسانی	منابع انسانی	۱۷	عدم استفاده بهینه از کارشناسان و متخصصان	۴/۴۴
		۱۸	عدم توجه به آموزش های عمومی و تخصصی کارکنان	۴/۴۷
		۱۹	عدم ایجاد کانال های ارتباطی و اطلاعاتی با کارکنان و عدم استفاده از نظرات و پیشنهادات و ایده های آنان	۴/۳۲
		۲۰	ایجاد تبعیض بین کارکنان و عدم توجه به مشکلات مالی و رفاهی آنان	۴/۲۴
فرآیند اجرایی	فرآیند اجرایی	۲۱	تغییرات پی در پی مدیران و نداشتن زمان کافی جهت پیشبرد اهداف و برنامه ها	۴/۷۷
		۲۲	عدم انتخاب مدیران بر اساس تجربه، توانمندی و سلامت	۴/۳۶
		۲۳	عدم وجود مکانیزمی جهت ارزیابی عملکرد مدیران و پاسخگویی آنان در برابر عملکردشان	۴/۳۴
		۲۴	دخالت و تاثیر عوامل خارجی غیرمرتبط در تصمیم گیری ها و تصمیم سازی ها مانند لابی-های سیاسی	۴/۷۴
مدیران	مدیران	۲۵	قانون گریزی و سیاسی کاری	۴/۳۷
		۲۶	فساد مالی	۴/۶۹
		۲۷	وجود فرهنگ و تفکر توجیه کردن و ارائه گزارشات غیر واقعی در جهت راضی نگه داشتن مدیران بالادستی	۳/۷۹
		۲۸	عدم تعهد و دلسوزی و ارجح بودن منافع شخصی به منافع عمومی	۳/۶۳
دانش مدیران	دانش مدیران	۲۹	ضعف دانش فنی و تخصصی مدیران و عدم تمایل به دانش افزایی	۴/۶۳
		۳۰	عدم آشنایی با دانش مدیریت پروژه	۴/۳۹
		۳۱	ضعف نظام آموزشی مدیران و پایین بودن سطح کمی و کیفی آموزش های تخصصی	۴/۴۹
		۳۲	وابستگی به مدیریت سنتی و عدم توجه به روش های نوین مدیریت	۴/۶۴
کل			۴/۳۶	

5 (2) , 2020

دوره ۵، شماره ۲

تابستان ۱۳۹۹

فصلنامه پژوهشی

ارزیابی و مقایسه تأثیر "تحریم" و "سوء مدیریت" بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب

پرسشنامه مورد استفاده بدین صورت می باشد که ارزیابی و مقایسه تأثیر "تحریم" و "سوء مدیریت" بر روند اجرای طرح های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب و از طریق پرسشنامه میزان تأثیر هر یک از این عوامل با توجه به نظر کارشناسان و مدیران و خبرگان سنجیده شده است که با استفاده از میانگین حسابی معیارهای با اهمیت جهت مقایسه ارزیابی و مقایسه تأثیر "تحریم" و "سوء مدیریت" بر روند اجرای طرح های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب به دست آمده است. معیارهایی که با توجه به نتایج تجزیه و تحلیل پرسشنامه یک به دست آمدند دارای بالاترین اهمیت می باشد، بدین معنا آن دسته از معیارهایی که نمره بالاتر از میانگین حسابی کل پاسخ ها به پرسشنامه (به ازای تک تک اعضا) داشته اند، نگه داشته شدند و تعدادی از معیارها که میانگین حسابی کمتر از میانگین داشته از فرایند حذف شدند.

با توجه به تجزیه و تحلیل پرسشنامه اول معیارهای انتخاب شده ۳۲ سؤال به دست آمد و در جدول (۱۸) زیر آورده شده است. میانگین کل ۴,۳۶۸ محاسبه شد که معیارهایی که از این میانگین کل کمتر باشند حذف شدند و معیارهای باقی مانده جهت رتبه بندی انتخاب شدند.

جدول ۱۸ معیارهای منتخب جهت ارزیابی "تحریم" و "سوء مدیریت"

ردیف	عنوان معیار	تعداد گویه	تعداد مقبول
۱	عامل تدارکات و کالا	۴	۳
۲	عامل اقتصاد	۴	۳
۳	عامل مالی و بانکی	۴	۱
۴	علم و فن آوری	۴	۱
۵	مدیریت منابع انسانی	۴	۲
۶	عوامل فراسازمانی	۴	۳
۷	رفتار اخلاقی مدیران	۴	۲
۸	دانش مدیران	۴	۴

فرایند تحلیل سلسله مراتبی را می توان در پنج مرحله اصلی شامل تشکیل درخت سلسله مراتبی، مقایسه زوجی گزینه ها و معیارهای پژوهش، عملیات محاسبات داده ها، تحلیل حساسیت و نرخ سازگاری ترسیم و اجرا نمود. روش های مختلف کمی زیادی را می توان جهت تحلیل مسأله پیش رو انتخاب نمود. انتخاب روش مناسب بستگی تام به مسأله شرایط آن دارد. روش استفاده در این پروژه، فرایند تحلیل سلسله مراتبی (AHP) است که با توجه به ملاحظات ذیل انتخاب شده است.

اساس روش AHP بر مقایسات زوجی نهفته است. در این روش تصمیم گیرنده با فراهم آوردن درخت سلسله مراتب تصمیم کار خود را آغاز می نماید. این درخت شاخص ها و گزینه های تصمیم گیری را نشان می دهند. پس یکسری مقایسات زوجی انجام می گیرد. این مقایسات وزن هر یک از فاکتورها را در راستای گزینه های رقیب مشخص می سازد. در نهایت منطق AHP به گونه ای ماتریس های حاصل از مقایسات زوجی را با یکدیگر تلفیق می سازد که تصمیم بهینه حاصل آید.

۳-۳-۲- تشکیل درخت سلسله مراتبی

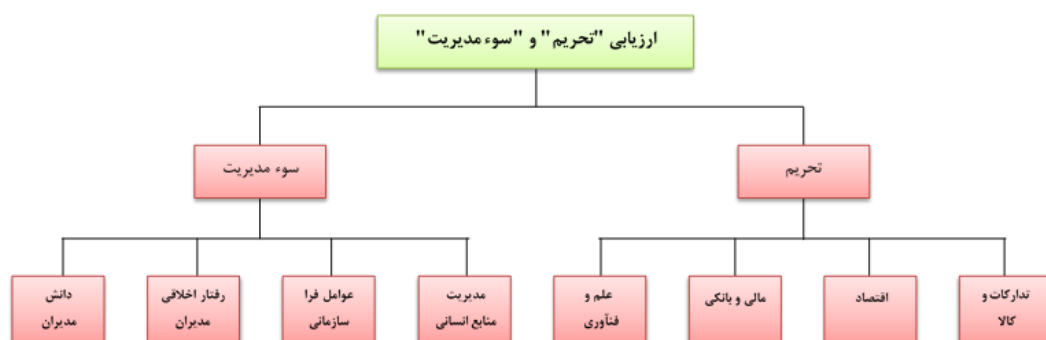
بر اساس مطالعات انجام شده در این خصوص می توان ارزیابی و مقایسه تأثیر "تحریم" و "سوء مدیریت" بر روند اجرای طرح های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب را در دو متغیر و هشت معیار مطابق شکل ۱ خلاصه نمود.

۳-۳-۳- مقایسه زوجی معیارهای تحقیق

در روش AHP وزن هر یک از معیارها یکسان فرض نمی شود. به همین جهت پروفیسور توماس ال ساعتی ۳ روشی ابداع کرده که قادر است تأثیر معیارها را بر یکدیگر و بر کل عملیات تحقیق محاسبه و اندازه گیری نمایند. تعیین وزن هر یک از معیارها نسبت به یکدیگر توسط گروه قضاوت کارشناسی صورت گرفت. نحوه کار همانند مرحله قبل می باشد که ابتدا معیارهای سطح اول در یک جدول که دارای دو ستون عمودی و افقی است. بر اساس جدول ارجحیت ثبت شد در این مرحله عملیات گردآوری داده ها به پایان می رسد و جهت محاسبه، داده ها به نرم افزار معرفی می شوند. ماتریس مقایسات زوجی تحت پرسشنامه ای با عنوان پرسشنامه شماره دو در بین خبرگان توزیع گردید که در زیر به بررسی آن خواهیم پرداخت.

۳-۳-۴- تخصیص وزن به شاخص ها

در مدل های تصمیم گیری چند شاخصه، نیاز به دانستن اهمیت نسبی شاخص های تصمیم گیری نسبت به یکدیگر وجود دارد، به طوری که مجموع آن ها برابر واحد می شود و درجه اهمیت هر شاخص را نسبت به شاخص های دیگر را نشان می دهد. وزن نهایی از ترکیب اوزن نسبی به دست می آید. وزن نهایی هر گزینه در یک فرایند سلسله مراتبی از مجموع حاصل ضرب اهمیت معیارها در وزن گزینه ها به دست می آید.

شکل ۱ درخت سلسله مراتب

جدول ۱۹: ماتریس مقایسه زوجی در نرم افزار اکسپرت چویس

معیار (C1)	معیار (C2)	معیار (C3)	معیار (C4)	معیار (C5)	معیار (C6)	معیار (C7)	معیار (C8)
معیار (C1)							
معیار (C2)							
معیار (C3)							
معیار (C4)							
معیار (C5)							
معیار (C6)							
معیار (C7)							
معیار (C8)							

جدول ۲۰: مقایسه گزینه ها به صورت زوجی

تدارکات و کالا	اقتصاد	مالی و بانکی	علم و فن-آوری	مدیریت منابع انسانی	عوامل فرا سازمانی	رفتار اخلاقی مدیران	دانش مدیران
تدارکات و کالا	۶,۰۰	۳,۰۰	۵,۰۰	۵,۰۰	۵,۰۰	۶,۰۰	۴,۰۰
اقتصاد		۶,۰۰	۸,۰۰	۶,۰۰	۳,۰۰	۴,۰۰	۳,۰۰
مالی و بانکی			۳,۰۰	۵,۰۰	۵,۰۰	۸,۰۰	۳,۰۰
علم و فن-آوری				۶,۰۰	۴,۰۰	۷,۰۰	۶,۰۰
مدیریت منابع انسانی					۷,۰۰	۴,۰۰	۵,۰۰
عوامل فرا سازمانی						۷,۰۰	۶,۰۰
رفتار اخلاقی مدیران							۳,۰۰
دانش مدیران							

جدول ۲۱: تخصیص وزن به شاخص ها

ارزیابی "تحریم" و "سوء مدیریت"	وزن نهایی
تدارکات و کالا	۰,۱۰۶
اقتصاد	۰,۱۰۹
مالی و بانکی	۰,۱۱۰
علم و فن-آوری	۰,۱۱۱
مدیریت منابع انسانی	۰,۱۱۷
عوامل فرا سازمانی	۰,۱۳۰
رفتار اخلاقی مدیران	۰,۱۴۶
دانش مدیران	۰,۱۷۱
کل	۱

۳-۳-۵- ماتریس ارجحیت برای ارزیابی "تحریم" و "سوء مدیریت"

بر اساس خروجی نرم افزار اکسپرت چویس و با توجه به تحلیلی که از پرسشنامه های جمع آوری به دست آمده است ماتریس ارجحیت بر اساس جدول ذیل مشخص شده و می تواند مبنای تصمیم گیری های بعدی مدیران باشد.

همان طور که در جدول ۲۲ مشاهده می شود عامل دانش مدیران (۰,۱۸۸) دارای رتبه اول ارجحیت و رفتار اخلاقی مدیران با ارزش (۰,۱۵۶) دارای رتبه دوم ارجحیت، عوامل فرا سازمانی با ارزش (۰,۱۲۴) دارای رتبه سوم ارجحیت، مدیریت منابع انسانی با ارزش (۰,۱۱۳) دارای رتبه چهارم ارجحیت، علم و فن-آوری با ارزش (۰,۱۰۸) دارای رتبه پنجم ارجحیت، مالی و بانکی با ارزش (۰,۱۰۶)

دارای رتبه ششم ارجحیت، اقتصاد با ارزش (۰,۱۰۴) دارای رتبه هفتم ارجحیت و کمترین میزان ارجحیت در بین گزینه های مربوط به عامل تدارکات و کالا (۰,۱۰۱) دارد.

جدول ۲۲: ماتریس ارجحیت ارزیابی "تحریم" و "سوء مدیریت"

ارزیابی "تحریم" و "سوء مدیریت"	ارزش
تدارکات و کالا	۰,۱۰۱
اقتصاد	۰,۱۰۴
مالی و بانکی	۰,۱۰۶
علم و فن-آوری	۰,۱۰۸
مدیریت منابع انسانی	۰,۱۱۳
عوامل فرا سازمانی	۰,۱۲۴
رفتار اخلاقی مدیران	۰,۱۵۶
دانش مدیران	۰,۱۸۸
کل	۱

۳-۳-۶- بی مقیاس سازی داده ها

هر یک از شاخص های کمی دارای مقیاس اندازه گیری خاص خود می باشند که این کار مقایسه مقادیر آنها با یکدیگر غیرممکن می سازد لذا می بایست به طریقی آنها را مستقل از واحد اندازه گیری کرد تا بتوان عمل مقایسه را انجام داد (جدول ۲۳).

جدول ۲۳ بی‌مقیاس سازی	
ارزیابی "تحریم" و "سوء مدیریت"	بی‌مقیاس سازی
دانش مدیران	۴
	۰.۲۳۷
مدیریت منابع انسانی	۸
	۰.۲۵۷
عوامل فرا سازمانی	۷
	۰.۲۹۴
رفتار اخلاقی مدیران	۶
	۰.۲۴۵
علم و فن‌آوری	۸
	۰.۱۶۵
مالی و بانکی	۷
	۰.۱۹۸
اقتصاد	۶
	۰.۲۳۴
تدارکات و کالا	۸
	۰.۲۸۹

۳-۳-۷- نرخ سازگاری داده‌ها

گام ۱: محاسبه بردار مجموع وزنی (WSV): حاصل ضرب ماتریس مقایسات زوجی را در بردار وزن‌های نسبی به دست آمده، بردار مجموع وزنی گفته می‌شود.

گام ۲: محاسبه بردار سازگاری: تقسیم عناصر بردار مجموع وزنی بر بردار وزن‌های نسبی، بردار سازگاری گفته می‌شود.

گام ۳: محاسبه بزرگ‌ترین مقدار ویژه ماتریس مقایسات زوجی λ_{max} : بزرگ‌ترین مقدار ویژه ماتریس مقایسات زوجی، میانگین عناصر بردار سازگاری است.

گام ۴: محاسبه شاخص سازگاری ۴: شاخص سازگاری به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$C.I = \frac{\lambda_{max} - n}{n - 1} \quad (2)$$

توضیحات: اگر ماتریس D ماتریس مقایسات زوجی را داشته باشیم می‌توان از خاصیت بردار ویژه ۵ برای محاسبه وزن و مقدار ویژه ۶ برای شاخص سازگاری به صورت زیر بهره نمود. دترمینان ماتریس $(D - \lambda I)$ را محاسبه کرده و آن را مساوی صفر قرار داده و مقادیر λ را محاسبه کنید. بزرگ‌ترین λ را λ_{max} نامیده و آن را در رابطه $(D - \lambda_{max} \times I)W = 0$ قرار داده و با استفاده از رابطه بالا مقادیر W_i ها (وزن‌ها) را محاسبه نمایید.

گام ۵: محاسبه نرخ سازگاری: نرخ سازگاری به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$C.R = \frac{C.I}{R.I} \quad (3)$$

در فرمول (۳)، شاخص تصادفی به صورت جدول زیر به دست می‌آید:

جدول ۲۴ شاخص تصادفی	
n	I.I.R
۱	۰
۲	۰
۳	۰.۶۷
۴	۰.۱۲
۵	۰.۸۶
۶	۰.۹۷
۷	۱.۴۲
۸	۱.۵۴
۹	۱.۷۴
۱۰	۱.۷۸

نرخ سازگاری به کمک نرم‌افزار اکسپرت چویس محاسبه می‌شود، بر اساس قواعد آماری در صورتی که نرخ سازگاری کمتر از ۰.۱ باشد، ماتریس سازگار است و می‌توان به نتایج وزن‌ها اعتماد نمود. در غیر این صورت تصمیم‌گیرنده ۷ باید در مقایسه‌های زوجی تجدیدنظر نماید. لازم به ذکر است برای پر کردن ماتریس مقایسه‌های زوجی از مقیاس نه‌تایی ساعتی استفاده می‌شود تا اهمیت نسبی هر عنصر نسبت به سایر عناصر ماتریس مقایسه‌های زوجی در رابطه با آن خصوصیت مشخص شود.

هنگامی که عنصر i با مقایسه می‌شود، یکی از اعداد بالا (در صورتی که i از j مهم‌تر باشد) به آن اختصاص می‌یابد. در صورتی که از i مهم‌تر باشد، آنگاه معکوس عدد بالا در آن درایه ماتریس قرار می‌گیرد. با توجه به محاسباتی که توسط نرم‌افزار بر روی داده‌های پژوهش صورت گرفته و بر اساس جدول ۲۴ ضریب ناسازگاری برابر ۰.۰۸ می‌باشد و با توجه به قرار گرفتن در بازه مورد قبول می‌توان ادعا نمود نرخ سازگاری در وضعیت مناسبی می‌باشد.

جدول ۲۵ عناصر ماتریس مقایسه‌های زوجی		
ارزش	وضعیت مقایسه i نسبت به j	توضیح
۱	اهمیت یکسان Equally Preferred	دو عنصر اهمیت یکسانی دارند
۳	نسبتاً مرجح Moderately Preferred	گزینه یا شاخص i نسبت به j کمی مهم‌تر است.
۵	ترجیح زیاد Strongly Preferred	گزینه یا شاخص i نسبت به j مهم‌تر است.
۷	ترجیح بسیار زیاد Very strongly Preferred	گزینه i دارای ارجحیت خیلی بیشتری از j است.
۹	اهمیت مطلق Extremely Preferred	گزینه i از j مطلقاً مهم‌تر است و قابل مقایسه نیستند.
۲-۴-۶	ارزش‌های بینابین در قضاوت‌ها	ارزش‌های بینابین را نشان می‌دهد مثلاً ۸، بیانگر اهمیتی زیاده‌تر از ۷ و پایین‌تر از ۹ برای i است.

با توجه به اینکه در ۳۲ سؤال مطرح شده در خصوص ارزیابی و مقایسه تأثیر "تحریم" و "سوء مدیریت" بر روند اجرای طرح‌های

5 (2) , 2020

دوره ۵، شماره ۲

تابستان ۱۳۹۹

فصلنامه پژوهشی

۳-۹-۱- ارزیابی "تحریم" و "سوء مدیریت" بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات

طبق نتایج جدول (۳۰) تأثیر سوءمدیریت و تحریم‌ها بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات معنی دار بوده است.

جدول ۳۰ ارزیابی تأثیر "تحریم" و "سوء مدیریت" بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات

متغیر	ضریب	انحراف معیار	آماره t
سوءمدیریت	-۰/۱۶	۰/۰۵	-۳/۲۰
تحریم‌ها	-۰/۲۵	۰/۰۹	-۲/۷۷

اکنون می‌توان نتیجه گرفت: سوءمدیریت، تحریم‌ها اثر منفی و معنی‌داری بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات داشته است. به عبارتی افزایش در سوءمدیریت و تحریم‌ها باعث کاهش روند اجرای طرح‌های تأسیسات می‌شود.

۳-۹-۲- ارزیابی معیارهای "تحریم" و "سوء مدیریت" بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات

نتایج حاصل از جدول (۳۱) نشان‌دهنده تأثیر منفی و معنی‌دار دانش مدیران، مدیریت منابع انسانی، عوامل فرا سازمانی، رفتار اخلاقی مدیران، علم و فنآوری، مالی و بانکی، اقتصاد، تدارکات و کالا بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات است.

جدول ۳۱ ارزیابی تأثیر معیارهای "تحریم" و "سوء مدیریت" بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات

ارزیابی "تحریم" و "سوء مدیریت"	ضریب	انحراف معیار	آماره t
دانش مدیران	-۰/۲۰	۰/۰۸	-۲/۸۷
مدیریت منابع انسانی	۰/۲۱	۰/۰۸	۲/۶۲
عوامل فرا سازمانی	-۰/۵۶	۰/۱۶	-۳/۵
رفتار اخلاقی مدیران	-۰/۱۹	۰/۰۶	-۳/۱۶
علم و فنآوری	-۰/۳۶	۰/۱۵	-۲/۴۰
مالی و بانکی	-۰/۲۹	۰/۱۰	-۲/۹
اقتصاد	۰/۱۱	۰/۰۵	۲/۲۰
تدارکات و کالا	-۰/۳۶	۰/۱۵	-۲/۴۰

۴- نتیجه‌گیری

فرضیه اول: تحریم تأثیر مستقیم بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب دارد

یافته‌های جدول (۲۶) نشان می‌دهد که کای دو مشاهده‌شده (۲۹۸/۸۵۶) با سطح معنی‌داری ($p < ۰.۰۱$) معنی‌دار است. در نتیجه با توجه به اینکه افرادی که گزینه‌های خیلی زیاد و زیاد را نسبت افرادی که گزینه‌های کم و خیلی کم برگزیدند بیشتر هست می‌توان گفت تحریم تأثیر مستقیم بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب دارد؛ و فرضیه اول پژوهش تأیید می‌شود. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش حسن‌زاده و میرحساری (۱۳۹۵)، آزادی و کرد (۱۳۹۵)، بوداکی خواجه نوبر و معروفی (۱۳۹۵)، شریعت پناهی و قدس (۱۳۹۴)، ذوالفقاری و جانقربان (۱۳۹۴)، پارسا و همکاران (۱۳۹۳)، عزتی و سلمانی (۱۳۹۳)، بخشایش و مصطفایی (۱۳۹۲)، صیدی و همکاران (۱۳۹۲)،

اسماعیلی و همکاران (۱۳۹۲) برادرانی و همکاران (۲۰۱۷)، دورگرا و همکاران (۲۰۱۶) همسو می‌باشد. تحریم اقتصادی اقدام برنامه‌ریزی‌شده یک یا چند دولت از طریق محدود کردن مناسبات اقتصادی برای اعمال فشار بر کشور هدف با مقاصد مختلف سیاسی است. افزایش قیمت کالاهای وارداتی با تأکید بر ماشین‌آلات و تجهیزات سرمایه‌ای، ناشی از افزایش ناگهانی نرخ ارز، طولانی‌تر شدن فرایند واردات به دلیل مشکلات موجود برای نقل‌وانتقال ارز بین‌بانکی، تخصیص ارز مبادله‌ای و بالاخره کاهش سرمایه‌گذاری در تولیدات صنعتی به دلیل بروز شرایط عدم اطمینان و امنیت برای سرمایه‌گذاران از مهم‌ترین آثار تحریم‌های اقتصادی محسوب می‌شوند. به این ترتیب تحریم‌های اقتصادی از یک‌سو سبب کاهش منابع عرضه عوامل تولید در کشور شده و از سوی دیگر منجر به کاهش سهم اقتصادی کشور در بازارهای جهانی می‌شوند که تجلی این دو اثر در کاهش رشد اقتصادی کشور به ویژه در بخش صنعت و معدن به عنوان بزرگ‌ترین بخش اقتصادی کشور به خوبی نمایان خواهد شد. امروزه در دنیا هیچ کشوری فقط به منابع داخلی خود به عنوان عوامل تولید تکیه نمی‌کند، بلکه حساب ویژه‌ای روی منابع بین‌المللی به منظور افزایش قدرت تولید باز کرده و سعی می‌کند تا چند برابر منابع داخلی خود از منابع خارجی استفاده کند. در این صورت اولین اثر کلان تحریم کاهش منابع بین‌المللی و غیرداخلی است یعنی عوامل تولید خارج از مرزها وارد اقتصاد داخلی یک کشور نمی‌شود، در نتیجه اقتصاد نمی‌تواند با اتکای محض به منابع داخلی در مسیر شتابان رشد و توسعه قرار گیرد.

فرضیه دوم: سوء مدیریت تأثیر مستقیم بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب دارد. یافته‌های جدول (۲۷) نشان می‌دهد که کای دو مشاهده‌شده (۳۲۴/۹۸۵) با سطح معنی‌داری ($p < ۰.۰۱$) معنی‌دار است. در نتیجه با توجه به اینکه افرادی که گزینه‌های خیلی زیاد و زیاد را برگزیدند بیشتر از افرادی است که گزینه‌های خیلی کم و کم را انتخاب کردند در نتیجه سوء مدیریت تأثیر مستقیم بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب دارد؛ و فرضیه دوم مورد تأیید است. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش حسن‌زاده و میرحساری (۱۳۹۵)، آزادی و کرد (۱۳۹۵)، بوداکی خواجه نوبر و معروفی (۱۳۹۵)، شریعت پناهی و قدس (۱۳۹۴)، ذوالفقاری و جانقربان (۱۳۹۴)، پارسا و همکاران (۱۳۹۳)، عزتی و سلمانی (۱۳۹۳)، بخشایش و مصطفایی (۱۳۹۲)، صیدی و همکاران (۱۳۹۲)، اسماعیلی و همکاران (۱۳۹۲) برادرانی و همکاران (۲۰۱۷)، دورگرا و همکاران (۲۰۱۶) همسو می‌باشد. سوءمدیریت عملی ناآگاهانه است که مدیر بر اساس مجموعه عواملی چون کمی دانش، نگاه غیرتخصصی، عدم استفاده مناسب و به موقع از منابع اصلی سازمان، ریسک ناپذیری یا ریسک‌پذیری خارج از قاعده، استفاده از فنآوری‌های نامناسب، نداشتن راهبرد، طرح‌ریزی راهبردهای غلط، عدم شناخت فرصت‌های بالقوه و بالفعل داخلی و خارجی، کم‌اهمیت جلوه دادن تهدیدهای بالقوه و بالفعل داخلی و خارجی، کارگرینی و به کارگیری اشتباه، جایگزینی روابط بر ضوابط، دخالت در فرایند

گردش کارها به جای نظارت، غرق شدن در امور جزئی، خروجی‌ها و ... اتفاق می‌افتد.

فرضیه سوم: سوء مدیریت تأثیر بیشتری از تحریم بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب دارد.

یافته‌های جدول (۲۸) نشان می‌دهد که Z مشاهده‌شده (۱۲۳۶/۰۶۵) با سطح معنی‌داری ($p < 0.01$) معنی‌دار است. در نتیجه می‌توان گفت بین میانگین‌های رتبه‌ای مشاهده‌شده تفاوت معنی‌داری دیده می‌شود و از دیدگاه بیشترین تأثیر به ترتیب از بیشترین تا کمترین عبارتند از سوء مدیریت و تحریم می‌باشند، در نتیجه می‌توان نتیجه گرفت تأثیر سوء مدیریت از تحریم بیشتر است؛ و فرضیه سوم پژوهش تأیید می‌شود. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش حسن‌زاده و میرحساری (۱۳۹۵)، آزادی و کرد (۱۳۹۵)، بوداقی خواجه نوبر و معروفی (۱۳۹۵)، شریعت پناهی و قدس (۱۳۹۴)، ذوالفقاری و جانقربان (۱۳۹۳)، عزتی و سلمانی (۱۳۹۳)، بخشایش و مصطفایی (۱۳۹۲)، اسماعیلی و همکاران (۱۳۹۲)، برادرانی و همکاران (۲۰۱۷)، دورگرا و همکاران (۲۰۱۶) همسو می‌باشد. تحریم یکی از ابزارهای فشار در پیشبرد اهداف سیاسی خارجی کشورها در سطح بین‌المللی است. تحریم‌های اقتصادی ابزاری مناسب‌تر، کم هزینه‌تر و مشهودتر از اقدام نظامی برای اعمال سیاست و اهداف مورد نظر می‌باشد. با توجه به موقعیت ویژه کشور ایران، در طول تاریخ فشارهایی برای ایجاد تحریم‌هایی علیه این کشور بوده است. جهت دهی درست و بهینه به مصارف عمومی در کشور، باعث افزایش امکانات اقتصادی و ظرفیت تولیدی می‌شود. مصرف سنجیده و منطقی، نه تنها انگیزه‌های سرمایه‌گذاری و پس انداز را کاهش نمی‌دهد، بلکه با ایجاد نقش تعادلی و بهره‌وری مناسب بین عوامل تولید، سرمایه و منابع مالی بخش دولتی و خصوصی را به حداکثر کارایی و سود خود می‌رساند و در عین حال مانع از نابودی ظرفیت‌های تولیدی جامعه می‌شود. یکی از مباحث و دغدغه‌های اساسی مطرح شده در کشور، در شرایط تحریم اقتصادی، مسأله حمایت از تولید ملی می‌باشد. با حمایت از تولید ملی، بسیاری از مسائل و مشکلات کشور همچون تورم، مشکلات تولید و سرمایه‌گذاری، مشکل بیکاری و عدم اشتغال حل خواهد شد و زمینه‌های غلبه بر نقشه‌ها و تهدیدهای دشمنان مانند تحریم اقتصادی فراهم می‌شود. به عبارتی دیگر، رونق تولید ملی به معنی افزایش عرضه کالا در بازار داخلی و وفور کالا در جامعه است و خلاء ناشی از کالاهای خارجی در بازار داخلی در شرایط تحریم‌های احتمالی را پر خواهد کرد و از افزایش قیمت احتمالی و تورم انتظاری جلوگیری خواهد کرد؛ بنابراین رونق تولید داخلی که دومین تهدید اقتصادی ناشی از تورم و افزایش قیمت است را خنثی می‌کند. تحریم‌های اقتصادی ابزاری برای رسیدن به اهداف و مقاصد سیاسی می‌باشد. از جمله مسائل و مباحث مهمی که ایران با آن روبرو بوده بحث تحریم‌ها است. علیرغم مباحث فراوانی که در مورد میزان تأثیرگذاری این تحریم‌ها وجود دارد در این دو نکته که از یک سو این تحریم توانسته است اهداف کشورهای تحریم‌کننده را برآورده سازند و از سوی دیگر بر وضعیت اقتصادی ایران نیز بدون تأثیر نبوده‌اند، تردیدی وجود ندارد، لذا بررسی تأثیر تحریم‌ها بر اقتصاد ایران از حوزه‌های مختلف حائز اهمیت است به طور کلی، باتوجه به آثار سوء تحریم‌ها بر حجم تجارت خارجی، اتخاذ سیاست‌های مناسب برای کاستن این تحریم‌ها اجتناب ناپذیر است بنابراین می‌توان نتیجه گرفت ممکن است مذاکرات و توافقنامه‌های بین‌المللی نظیر توافقنامهٔ برجام برای رفع تحریم‌های شدید بین‌المللی تأثیرات مثبتی بر حجم تجارت خارجی در ایران داشته باشد.

نتیجه‌گیری کلی

در این پژوهش از تکنیک AHP استفاده شد. همچنین از طریق مقایسه‌های زوجی و روش AHP و با استفاده از نرم‌افزار Expert Choice استفاده شد. بدین منظور با بهره‌گیری از رویکرد سلسله‌مراتبی، ابتدا با استفاده از این روش درخت سلسله‌مراتب تشکیل گردید، سپس به بررسی گزینه‌های مورد بررسی با توجه به معیارهای پرداخته شد و پس از آن به بررسی عوامل بر مبنای تابع هدف پرداخته شد سپس با بهره‌گیری از رویکرد سلسله‌مراتبی، ابتدا درخت سلسله‌مراتب تشکیل و سپس به بررسی گزینه‌های مورد بررسی با توجه به ارزیابی و مقایسه تأثیر تحریم و سوء مدیریت بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب پرداخته شد با توجه به تجزیه و تحلیل پرسشنامه اول معیارهای انتخاب شده ۳۲ سؤال به دست آمد و در جدول (۱۷) آورده شده است. میانگین کل ۴,۳۶۸ محاسبه شد که معیارهایی که از این میانگین کل کمتر باشند حذف شدند و معیارهای باقی مانده جهت رتبه‌بندی انتخاب شدند. سپس همان‌طور که در جدول (۲۲) فصل چهارم مشاهده می‌شود عامل دانش مدیران (۰,۱۸۸) دارای رتبه اول ارجحیت و رفتار اخلاقی مدیران با ارزش (۰,۱۵۶) دارای رتبه دوم ارجحیت، عوامل فرا سازمانی با ارزش (۰,۱۲۴) دارای رتبه سوم ارجحیت، مدیریت منابع انسانی با ارزش (۰,۱۱۳) دارای رتبه چهارم ارجحیت، علم و فن-آوری با ارزش (۰,۱۰۸) دارای رتبه پنجم ارجحیت، مالی و بانکی با ارزش (۰,۱۰۶) دارای رتبه ششم ارجحیت، اقتصاد با ارزش (۰,۱۰۴) دارای رتبه هفتم ارجحیت و کمترین میزان ارجحیت در بین گزینه‌های مربوط به عامل تدارکات و کالا (۰,۱۰۱) دارد. در نهایت رتبه بندی عوامل صورت گرفته و به ترتیب دانش مدیران، مدیریت منابع انسانی، عوامل فرا سازمانی، رفتار اخلاقی مدیران، علم و فن-آوری، مالی و بانکی، اقتصاد و تدارکات و کالا تأثیر بسزایی بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق

نفت‌خیز جنوب داشت. همچنین سوء مدیریت بیشتر از تحریم بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب دارد. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش حسن‌زاده و میرحساری (۱۳۹۵)، آزادی و کرد (۱۳۹۵)، بوداقی خواجه نوبر و معروفی (۱۳۹۵)، شریعت پناهی و قدس (۱۳۹۴)، ذوالفقاری و جانقربان (۱۳۹۳)، پارسا و همکاران (۱۳۹۳)، عزتی و سلمانی (۱۳۹۳)، بخشایش و مصطفایی (۱۳۹۲)، صیدی و همکاران (۱۳۹۲)، اسماعیلی و همکاران (۱۳۹۲) برادرانی و همکاران (۲۰۱۷)، دورگرا و همکاران (۲۰۱۶) همسو می‌باشد. تحریم یکی از ابزارهای فشار در پیشبرد اهداف سیاسی خارجی کشورها در سطح بین‌المللی است. تحریم‌های اقتصادی ابزاری مناسب‌تر، کم هزینه‌تر و مشهودتر از اقدام نظامی برای اعمال سیاست و اهداف مورد نظر می‌باشد. با توجه به موقعیت ویژه کشور ایران، در طول تاریخ فشارهایی برای ایجاد تحریم‌هایی علیه این کشور بوده است. جهت دهی درست و بهینه به مصارف عمومی در کشور، باعث افزایش امکانات اقتصادی و ظرفیت تولیدی می‌شود. مصرف سنجیده و منطقی، نه تنها انگیزه‌های سرمایه‌گذاری و پس انداز را کاهش نمی‌دهد، بلکه با ایجاد نقش تعادلی و بهره‌وری مناسب بین عوامل تولید، سرمایه و منابع مالی بخش دولتی و خصوصی را به حداکثر کارایی و سود خود می‌رساند و در عین حال مانع از نابودی ظرفیت‌های تولیدی جامعه می‌شود. یکی از مباحث و دغدغه‌های اساسی مطرح شده در کشور، در شرایط تحریم اقتصادی، مسأله حمایت از تولید ملی می‌باشد. با حمایت از تولید ملی، بسیاری از مسائل و مشکلات کشور همچون تورم، مشکلات تولید و سرمایه‌گذاری، مشکل بیکاری و عدم اشتغال حل خواهد شد و زمینه‌های غلبه بر نقشه‌ها و تهدیدهای دشمنان مانند تحریم اقتصادی فراهم می‌شود. به عبارتی دیگر، رونق تولید ملی به معنی افزایش عرضه کالا در بازار داخلی و وفور کالا در جامعه است و خلاء ناشی از کالاهای خارجی در بازار داخلی در شرایط تحریم‌های احتمالی را پر خواهد کرد و از افزایش قیمت احتمالی و تورم انتظاری جلوگیری خواهد کرد؛ بنابراین رونق تولید داخلی که دومین تهدید اقتصادی ناشی از تورم و افزایش قیمت است را خنثی می‌کند. تحریم‌های اقتصادی ابزاری برای رسیدن به اهداف و مقاصد سیاسی می‌باشد. از جمله مسائل و مباحث مهمی که ایران با آن روبرو بوده بحث تحریم‌ها است. علیرغم مباحث فراوانی که در مورد میزان تأثیرگذاری این تحریم‌ها وجود دارد در این دو نکته که از یک سو این تحریم توانسته است اهداف کشورهای تحریم‌کننده را برآورده سازند و از سوی دیگر بر وضعیت اقتصادی ایران نیز بدون تأثیر نبوده‌اند، تردیدی وجود ندارد، لذا بررسی تأثیر تحریم‌ها بر اقتصاد ایران از حوزه‌های مختلف حائز اهمیت است به طور کلی، باتوجه به آثار سوء تحریم‌ها بر حجم تجارت خارجی، اتخاذ سیاست‌های مناسب برای کاستن این تحریم‌ها اجتناب ناپذیر است بنابراین می‌توان نتیجه گرفت ممکن است مذاکرات و توافقنامه‌های بین‌المللی نظیر توافقنامهٔ برجام برای رفع تحریم‌های شدید بین‌المللی تأثیرات مثبتی بر حجم تجارت خارجی در ایران داشته باشد.

تحریم‌های اقتصادی همواره همراه با آثار مثبت و منفی در هر کشوری خواهد بود. در عین اینکه می‌توان آثار مثبتی مانند خودکفایی، غیر وابسته بودن، اقتصاد، خود باوری و غیره را به عنوان آثار مثبت تحریم نام

برد ولی آثار فراوانی مانند گران تر شدن واردات، کاهش حجم صادرات، قاچاق و شبه قاچاق، کمبود ارز و فساد و رانت‌خواری از جمله آثار منفی هستند که در شرایط تحریم بیشترین ضربه و آسیب را به کشور وارد می‌کنند. میزان وابستگی هر بخش اقتصادی به سایر کشورها، مهم‌ترین مؤلفه در تعیین میزان آسیب‌پذیری آن بخش در شرایط تحریم به شمار می‌رود. در بخش صنعت، مطمئناً صنایع مادر و صناعی که عمدتاً فن آوری و عوامل تولید از جمله مواد اولیه و واسطه‌ای خود را از سایر کشورها تأمین می‌نمایند و همچنین صناعی که به دیگر کشورها به چشم بازار مقصد نگریسته و صادرات گرا به شمار می‌روند، بیشترین ضربه و آسیب را از تحریم‌های بین‌المللی خواهند دید.

در منشور سازمان ملل، برقراری تحریم جهت اعمال فشار بر کشورهای تهدید کننده صلح بین‌المللی، به عنوان یکی از راه حل های غیرنظامی پیش بینی شده است. تحریم یک کشور معمولاً یک یا چند هدف مستقیم و ظاهری را به دنبال دارد، اما در این بین، اهداف غیرمستقیم یا به تعبیری اعلام نشده ای را نیز دربردارند. نکته حائز اهمیت این است که به هر ترتیب این اعمال فشارها بیشترین آسیب و اثرات را بر اشخاص تابع دولت (مردم) کشورهای تحت تحریم وارد می‌کند. در راستای تحریم های به عمل آمده از سوی کشورهای آمریکایی و اروپایی (اتحادیه اروپا در رأس آن)، کشور آمریکا بر اساس نقش و موقعیت ویژه‌ای که در شورای امنیت دارد موجبات تحریم اقتصادی علیه ایران را فراهم آورده است. این اقدامات همراه با آثار سوء مستقیم و غیرمستقیم در ابعاد مختلف برای دولت و ملت جمهوری اسلامی بوده است. از جمله آن، خللی است که در واردات صنایع نفتی و صادرات نفت و به تبع آن بحران اقتصادی ناشی از هزینه‌های تهیه لوازم صنعتی به وجود آمده است. بر اساس نتایج این

پژوهش در فرآیند ارزیابی تحریم‌های اقتصادی، هر دو آثار و نتایج مستقیم و غیرمستقیم حائز اهمیت بوده است. این فشار اقتصادی تنها به این بخش صنعتی خلاصه نمی‌شود. بانکداری، تجارت، خدمات همه و همه تحت تأثیر هستند؛ بنابراین توجه به هردو رویکرد میزان و عمق بیشتری از نقض آشکار حقوق بنیادین بشر را نمایان می‌کند

۵- مراجع

- [۱] حسن‌زاده، مهرداد و میر حصارى، سارا، ۱۳۹۵، اثر تحریم‌های بین‌المللی بر متغیرهای کلان اقتصاد ایران، نخستین کنفرانس بین‌المللی پارادیم‌های نوین مدیریت هوشمندی تجاری و سازمانی، تهران، دانشگاه شهید بهشتی
- [2] Kaempfer, W.H., Lowenberg, A.D, 2017, The political economy of economic sanctions. Elsevier, Vol. 2 of 445 Handbook of Defense Economics, Ch. 27, pp. 867-911.
- [3] Lizardo, R.A., Mollick, A.V, 2017, Oil price fluctuations and U.S. dollar exchange rates. Energy Economics Ch. 32, pp. 399-408.
- [4] Bradrani, R. Li, X & Xu, L. (2017). Bank Failures and Management Inefficiency During the Global Financial Crisis. Handbook of Investors' Behavior During Financial Crises 2017, pp. 191-201.
- [5] Zhang, L. Song, J. (2017). The root causes of ineffective and inefficient healthcare technology management in Benin public health sector. Health Policy and Technology Vol. 6, No. 4, December 2017, pp. 446-456
- [۶] آزادی، عباس و کرد، منا، ۱۳۹۵، نقش تحریم‌های اقتصادی در تولید کشورهای در حال توسعه، دومین کنفرانس ملی رویکردهای نوین در علوم مدیریت، اقتصاد و حسابداری، مازندران - بابل، موسسه علمی تحقیقاتی کومه علم اوران دانش.
- [۷] بوداقي‌خواججه‌نوبر، حسین و معروفی، کریم، ۱۳۹۵، بررسی تأثیر تحریم‌های اقتصادی ایران بر تغییر شیوه‌های تجارت بین‌الملل در شرکت‌ها، کنفرانس جامع علوم مدیریت و حسابداری، تهران، دبیرخانه کنفرانس جامع علوم مدیریت و حسابداری.
- [۸] شریعت‌پناهی، سیدجواد و قدس، بهاره، ۱۳۹۴، بررسی مشروعیت تحریم‌های اقتصادی یک جانبه آمریکا بر علیه ایران، کنفرانس جامع و بین‌المللی اقتصاد مقاومتی، بابلسر، شرکت پژوهشی صنعتی طرود شمال.
- [۹] ذوالفقاری، الهام و جانقربان، مهدی، ۱۳۹۴، تحریم اقتصادی و اثرات آن بر ایران، نخستین همایش بین‌المللی جامع مدیریت ایران، تهران، مرکز همایش‌های توسعه ایران.

5 (2) , 2020

دوره ۵، شماره ۲

تابستان ۱۳۹۹

فصلنامه پژوهشی

ارزیابی و مقایسه تأثیر "تحریم" و "سوء مدیریت" بر روند اجرای طرح‌های تأسیسات شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب

- ¹ Expert Choice
- ² Statistical Package for the Social Sciences (SPSS)
- ³ Thomas L.Saaty
- ⁴ Consistency Index
- ⁵ Eigen Vector
- ⁶ Eigen Value
- ⁷ Determiner
- ⁸ Friedman Test